

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 5Csp/170/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8318206046
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Lisá
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8318206046.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Annou Lisou v spore veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovanej P. E., nar. XX. X. XXXX, P. F. XXX/XX, E., trvale bytom E. U., t.č. bytom P. XX, U., o zaplatenie 247,09 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 97,09 eur s 5,05% úrokom z omeškania zo sumy 33,90 eur od 19.12.2015 do zaplatenia, s 5,05% úrokom z omeškania ročne zo sumy 19,94 eur od 19.01.2016 do zaplatenia, s 5,05% úrokom z omeškania ročne zo sumy 21,31 eur od 19.02.2016 do zaplatenia, 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 21,94 eur od 19.03.2016 do zaplatenia, v lehote do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd žalobu zamieta.

Žalovanej vo vzťahu k žalobcovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal dňa 28. 11. 2018 na tunajší súd žalobu, ktorú doplnil podaním doručeným súdu dňa 29. 1. 2019 a ktorou žiadal zaviazat' žalovanú na zaplatenie sumy 298,33 eur, úroku z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 33,90 eur od 19. 12. 2015 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 19,94 eur od 19. 1. 2016 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 21,31 eur od 19. 2. 2016 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 21,94 eur od 19. 3. 2016 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 13,43 eur od 19. 4. 2016 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

Žalobu odôvodnil tak, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21. 6. 2017 postúpil Slovak Telekom, a.s. na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Postupca uzatvoril so žalovanou zmluvu č. XXXXXXXXXXXX dňa 20. 10. 2015. Predmetom bolo poskytnutie telekomunikačných služieb v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách. Postupca vystavil žalovanej faktúry, z ktorých si žalobca v tomto konaní uplatnil 298,33 eur. Mimo tejto sumy si žalobca uplatnil aj úrok z omeškania podľa splatnosti jednotlivých faktúr a náhradu trov konania.

Suma 298,33 eur pozostáva z poplatkov za poskytnuté služby vo výške 97,09 eur, poplatku za prerušenie poskytovania služby pre neplatenie 13,43 eur a zmluvných pokút 37,81 eur a 150 eur. Žalobca v žalobe poukázal na to, že postupca a žalovaná sa dohodli, že pre prípad porušenia záväzku viazanosti vznikne postupcovi právo na zaplatenie vyúčtovanej zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta okrem sankčnej a prevenčnej funkcie predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenej v dôsledku porušenia záväzku viazanosti vzhľadom na benefity, ktoré postupca poskytol žalovanému na základe zmluvy.

Benefitmi sa rozumie súčet všetkých zliav zo štandardných poplatkov za poskytnuté telekomunikačné služby, ako aj zľava z mobilného telefónu. Vyúčtovaná zmluvná pokuta bola vypočítaná podľa vzorca uvedeného v dodatku, ktorý vyjadruje denné klesanie zo základu pre výpočet počas doby viazanosti až do dňa ukončenia zmluvy v dôsledku porušenia záväzku viazanosti alebo do dňa prerušenia poskytovania telekomunikačných služieb v dôsledku porušenia záväzku viazanosti. Zmluvná pokuta bola vyčíslená nasledovne: $48 - (155/730 \times 48) = 37,81$. Ďalšiu zmluvnú pokutu vo výške 150 eur žalobca požadoval na základe ustanovenia zmluvy, v ktorom žalovaná sa zaviazala zaplatiť jednorazovú zmluvnú pokutu za nevrátenie, stratu, poškodenie alebo odcudzenie prenajatého Magio Sat Boxu.

2. Dňa 29. 1. 2019 došlo na súd podanie žalobcu, z obsahu ktorého vyplýva, že žalobca netrvá na zaplatení poplatku za prerušenie poskytovania služby pre neplatenie 13,43 eur a zmluvnej pokuty 37,81 eur. Žalobca zobral žalobu v tejto časti späť s tým, že žalovanú žiadal zaviazat' na zaplatenie sumy 247,09 eur s príslušnými úrokmi z omeškania a na náhradu trov konania.

Keďže žalobca zobral žalobu späť sčasti pred jej doručením žalovanej, v súlade s ustanovením §145 ods. 3 C.s.p. súd koná vo zvyšku nároku bez rozhodovania o zastavení konania v tejto časti.

Predmetom konania sa stala suma 247,09 eur, úrok z omeškania 5,05% ročne zo sumy 33,90 eur od 19. 12. 2015 do zaplatenia, úrok z omeškania 5,05% ročne zo sumy 19,94 eur od 19. 1. 2016 do zaplatenia, úrok z omeškania 5,05% ročne zo sumy 21,31 eur od 19. 2. 2016 do zaplatenia, úrok z omeškania 5% ročne zo sumy 21,94 eur od 19. 3. 2016 do zaplatenia a náhrada trov konania.

3. Keďže v danej veci boli splnené podmienky podľa ustanovenia §177 ods. 2 písm. a) C.s.p., súd vo veci rozhodol na základe predložených listinných dôkazov bez nariadenia ústneho pojednávania. V súlade s ustanovením §219 ods. 3 C.s.p. súd miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku súd zverejnil na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením, t.j. tento oznam bol vyvesený od 12. 8. 2019 do 19. 8. 2019.

4. Súd sa oboznámil s predloženými listinnými dôkazmi, najmä so zmluvou o poskytovaní verejných služieb, dodatkom k zmluve o poskytovaní verejných služieb, všeobecnými podmienkami pre poskytovanie verejných služieb prostredníctvom pevnej siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s., prílohami k týmto všeobecným podmienkam, cenníkmi, faktúrami, zmluvou o postúpení pohľadávok + dodatkom k zmluve o postúpení pohľadávok + prílohami + oznámením o postúpení pohľadávok, pokusom o zmier a zistil nasledujúci skutkový stav.

5. Právny predchodca žalobcu, spoločnosť Slovak Telekom, a.s., Bajkalská 28, Bratislava, IČO: 35 763 469 a žalovaná uzavreli dňa 20. 10. 2015 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorých právny predchodca žalobcu sa zaviazal poskytovať žalovanej elektronické telekomunikačné služby prostredníctvom zvoleného programu. Žalovanej bol poskytnutý Magio Box bez HDD.

Na strane 5 Zmluva obsahuje ustanovenie o tom, že zmluvná pokuta v prípade nevrátenia, straty alebo odcudzenia prenajatého Magio Boxu/Magio Sat Boxu je 150 eur.

6. Bližšie podmienky zmluvy boli upravené vo Všeobecných podmienkach pre poskytovanie verejných služieb prostredníctvom pevnej siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s., v Prílohe k týmto všeobecným podmienkam a v Cenníkoch.

7. Faktúrami bolo preukázané, že právny predchodca žalobcu, spoločnosť Slovak Telekom, a.s., Bajkalská 28, Bratislava, IČO: 35 763 469 vyfaktoval žalovanej mesačné poplatky, hlasové a nehlasové služby, z ktorých si žalobca podanou žalobou uplatnil sumu 97,09 eur a to:

- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, splatnou dňa 18. 3. 2016 sumu 21,94 eur;
- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, splatnou dňa 18. 12. 2015 sumu 33,90 eur;
- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, splatnou dňa 18. 2. 2016 sumu 21,31 eur;
- faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, splatnou dňa 18. 1. 2016 sumu 19,94 eur.

Zároveň žalovanej bola vyfaktovaná aj zmluvná pokuta a to faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, splatnou dňa 18. 10. 2016 sumu 210 eur, z ktorej si žalobca uplatnil v tomto konaní sumu 150 eur titulom pokuty za Magio box.

8. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21. 6. 2017, Dodatkom č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok a Prílohami, spoločnosť Slovak Telekom a.s. postúpila svoju pohľadávku voči žalovanej, ktorá je predmetom tohto konania, na žalobcu. Uvedenú skutočnosť právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej listom zo dňa 2. 10. 2017.

9. Pokusom o zmier zo dňa 16. 11. 2018 žalobca vyzval žalovanú na úhradu celkovej sumy vo výške 397,37 eur.

10. Na základe takéhoto oboznámenia sa s predloženými listinnými dôkazmi súd dospel k záveru, že podanej žalobe je potrebné vyhovieť len čiastočne.

Podľa ustanovenia §524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa ustanovenia §524 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa ustanovenia §44 ods. 1 Zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa ustanovenia §44 ods. 2 Zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, zmluva o poskytovaní verejných služieb musí obsahovať

a.) identifikačné údaje zmluvných strán v rozsahu podľa § 15 ods. 2,

b.) popis poskytovaných služieb, najmä informácie o

1. prístupe k službám tiesňového volania a lokalizačným údajom vrátane obmedzení pri poskytovaní služieb tiesňového volania,

2. obmedzeniach týkajúcich sa prístupu k službám a aplikáciám alebo ich používania v súlade s osobitnými predpismi,

3. minimálnej ponúkanej úrovni kvality služieb, najmä lehotu prvého pripojenia k sieti alebo iné ukazovatele, ak tak určí úrad podľa § 46,

4. postupoch podniku pri meraní a riadení prevádzky zameraných na zamedzenie preťaženia sieťového spojenia a informácie o tom, ako môžu tieto postupy vplývať na kvalitu služieb,

5. druhoch servisných služieb, podporných služieb a kontaktné údaje na tieto služby,

6. obmedzeniach, ktoré podnik zavedie na používanie dodaných koncových zariadení,

c.) možnosť účastníka zverejniť alebo nezverejniť jeho osobné údaje v telefónnom zozname a informačných službách o účastníckych číslach a možnosť vybrať si, ktoré osobné údaje zverejní podľa § 59 ods. 2,

d.) podrobnosti o cenách vrátane prostriedkov, ktorými je možné získať aktuálne informácie o platných cenách, servisných poplatkoch, ponúkané spôsoby platby a rozdiely v nákladoch účastníka súvisiace so spôsobom platby,

e.) informácie o termínoch a spôsobe fakturácie za poskytnuté služby,

f.) čas trvania zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podmienky jej predĺženia a ukončenia vrátane minimálnych podmienok používania alebo trvania služby, ktoré sa musia splniť v záujme využívania výhod z akcií na podporu predaja, poplatkov súvisiacich s prenosom čísel a iných identifikátorov, poplatkov splatných pri ukončení zmluvy o poskytovaní verejných služieb a náhrady nákladov súvisiacich s koncovými zariadeniami,

g.) spôsoby odškodnenia a systémy úhrad, ktoré sa uplatnia v prípade nesplnenia zmluvne dohodnutej úrovne kvality služieb,

h.) spôsob urovnávania sporov podľa § 75,

i.) druhy opatrení, ktoré môže podnik prijať v prípade narušenia bezpečnosti alebo integrity siete, alebo v prípade jej ohrozenia alebo poškodenia.

Podľa ustanovenia §43 ods. 12 Zák. č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, účastník je povinný

- a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb,
- b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry,
- c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

Podľa ustanovenia §52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ustanovenia §52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia §53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia §53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia §53 ods. 11 Občianskeho zákonníka, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa ustanovenia §54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ustanovenia §3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Ako vyplýva z ustanovenia §39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa §3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

11. Súd má v danej veci dostatočne preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzatvorená zmluva o poskytovaní verejných služieb v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách.

Predmetnú zmluvu, vrátane jej dodatku, je potrebné považovať aj za spotrebiteľskú zmluvu a je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na povahu účastníkov tejto zmluvy, je nesporné, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže právny predchodca žalobcu ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovaným, ktorá je fyzickou osobou - nepodnikateľom (čo vyplýva z označenia žalovaného v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu).

Súd teda zastáva názor, že vyššie uvedená zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, a preto je nutné na nich aplikovať i príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníku, ako aj Zákon o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z., ako aj Smernica Rady 93/13/EHS. Žalobca postavenie žalovaného ako spotrebiteľa ani nespochybňoval. Na túto zmluvu je tak potrebné aplikovať prednostne špeciálne spotrebiteľské právo. Podľa §54 odsek 2 Občianskeho zákonníka sa v pochybnostiach použije právna úprava, ktorá je v prospech spotrebiteľa.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa (zákon NR SR č. 250/2007 Z. z.), ktorý v § 3 ods. 3 ustanovuje, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou.

12. Súd žalobe žalobcu vyhovel v časti o zaplatenie 97,09 eur, keďže právny predchodca žalobcu dodal žalovanej služby a žalovaná je povinná platiť cenu za poskytnuté služby. Žalovaná cenu za poskytnuté služby vo výške 97,09 eur neuhradil. Preto súd žalobe v časti zaplatenia ceny za dodané služby vo výške 97,09 eur vyhovel, pretože žalovaná ako účastník má povinnosť zaplatiť cenu služieb.

13. Podľa ustanovenia §517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ustanovenia §517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia §3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Je nepochybné, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením svojho záväzku vo výške 97,09 eur a preto žalobca má nárok aj na úrok z omeškania z tejto sumy. Súd priznal žalobcovi podľa ustanovenia

§517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka úrok z omeškania, ktorého výška je v súlade s ustanovením §3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/95 Z.z. a to podľa dátumu splatnosti jednotlivých faktúr.

14. V danej veci žalobca si uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 1501 eur. Zmluvné strany si môžu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dohodnúť zmluvnú pokutu. Strana, ktorá zmluvnú pokutu požaduje, však musí v právnom úkone, ktorým túto zmluvnú pokutu žiada, uviesť určite a zrozumiteľne za ktoré konkrétne porušenie zmluvných povinností si zmluvnú pokutu uplatňuje a určite, zrozumiteľne a jasne uviesť spôsob jej prípadného vyčíslenia.

Zmluvná pokuta je jedným z právnych prostriedkov zabezpečenia záväzku. Má funkciu sankčnú, preventívnu a uhradzovaciú. Sankčný charakter zmluvnej pokuty znamená najmä, že postihuje toho účastníka, ktorý poruší zmluvnú povinnosť nepriaznivým následkom a to podobe vzniku ďalšej povinnosti zaplatiť peňažnú čiastku v dohodnutej výške. Občiansky zákonník neobsahuje úpravu o výške zmluvnej pokuty a ani o spôsobe jej určenia. Výška zmluvnej pokuty ale musí spĺňať kritérium primeranosti (cit. ust. § 53 ods. 4 písm. k).

15. Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ ide však o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy.

Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/2011-19).

16. Žalobca si uplatnil nárok na zmluvnú pokutu, ktorá mala byť dohodnutá pre prípad nevrátenia, straty alebo odcudzenia prenajatého Magio Boxu/Magio Sat Boxu. Dané vyplýva priamo zo žaloby a vyjadrenia žalobcu.

Nárok na zmluvnú pokutu si žalobca uplatnil v zmysle zmluvných dojednaní obsiahnutých v zmluve, ktorú uzatvorili právny predchodca žalobcu a žalovaná a to konkrétne na strane 5 zmluvy.

Súd však považoval za nedôvodnú žalobu žalobcu v časti požadovanej zmluvnej pokuty, ktorá mala byť dohodnutá v zmluve o poskytovaní verejných služieb. Ako súd už vyššie skonštatoval, žalobca svoje právo v danej veci odvíja od zmluvy, ktorá patrí k spotrebiteľským zmluvám v zmysle ustanovenia §52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Tieto zmluvy sú uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Zmluvná pokuta mala byť písomne dojednaná v zmluvných dojednaniach, ktoré sú predtlačené a ktorých obsah žalovaný ovplyvniť vôbec nemohol. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Súd má teda za to, že právny predchodca žalobcu ako dodávateľ, zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je súčasťou formulárových všeobecných zmluvných dojednaní. Pôvodný veriteľ pri uzatváraní zmluvy a dodatku vystupoval ako dodávateľ s poukazom na predmet podnikania (viď výpis z Obchodného registra na spoločnosť žalobcu a vymedzený predmet činnosti) a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti (§ 52 odst. 3,4 Občianskeho zákonníka). Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Aj v tomto konkrétnom prípade žalovaný nemal možnosť podstatným spôsobom obsah predtlačených zmluvných dojednaní ovplyvniť. Žalovaný ako spotrebiteľ si zmluvnú pokutu osobitne nevyjednal vzhľadom na ich splynutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu spolu s dodatkom ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým podmienkam. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska

posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách, Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu.

Podľa čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách; členské štáty zabezpečia aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Jednou z týchto podmienok je aj „ neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa „ a s účinnosťou od 01. januára 2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky do Občianskeho zákonníka, a to zákonom č. 568/2007 Z.z.

17. Dojednanie o zmluvnej pokute je súčasťou formulárovej zmluvy vyhotovenej právnym predchodcom žalobcu a teda je sporná aj skutočnosť, či vôbec žalovaný mal možnosť privodiť jej zmenu, nakoľko žalovaný tým, že podpísal zmluvu, keďže mal záujem o poskytovanú službu, musel prijať aj ostatné podmienky zmluvného vzťahu určené dodávateľom - právnym predchodcom žalobcu vrátane ustanovení o zmluvnej pokute. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty preto nie je možné považovať podľa názoru súdu ani za individuálne dohodnuté v zmysle §53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Súd poukazuje na právny názor vyjadrený v rozsudku Krajského súdu v Prešove vo veci 7Co/36/2015, cit. : „V danom prípade ako to vyplýva z obsahu spisu medzi účastníkmi bola uzatvorená štandardná formulárová spotrebiteľská zmluva. Uvedené je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pritom by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti, alebo vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy.“

18. Občiansky zákonník účinný v čase uzatvorenia zmluvy za neprijateľnú podmienku v ust. §53 ods. 4 písm. k) považuje aj dojednanie vyžadujúce od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Občiansky zákonník s takouto neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spája v ust. § 53 ods. 5 sankciu neplatnosti.

Keďže ust. § 53 Občianskeho zákonníka nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§40a Občianskeho zákonníka) išlo o neplatnosť absolútnu pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti.

19. Okrem toho, súdu je z jeho praxe známe, že spotrebiteľ v skutkovo rovnakých prípadoch nebol ani vyzvaný na vrátenie Magio Boxu, resp. ak spotrebiteľ aj sám prejavil vôľu vrátiť tento Box, nebolo mu to zo strany dodávateľa umožnené. Teda zmluvná podmienka o zmluvnej pokute je neprijateľná aj z toho dôvodu, že prevzatie Boxu je zo strany dodávateľa odmietané a popri tom jeho nevrátenie je sankcionované zmluvnou pokutou.

20. Súd z vyššie uvedených dôvodov preto nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 150 eur ako nedôvodný zamietol.

21. Podľa ustanovenia §255 ods. 1,2 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa ustanovenia §262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danej veci žalobca žiadal žalovanú zaviazať na zaplatenie sumy 247,09 eur. Súd tejto žalobe vyhovel v časti o zaplatenie 97,09 eur, čo predstavuje úspech žalobcu a neúspech žalovanej a teda v tejto časti by patrila náhrada trov konania žalobcovi. V časti o zaplatenie 150 eur súd žalobu žalobcu zamietol, čo predstavuje úspech žalovanej a na druhej strane neúspech žalobcu a teda aj v tejto časti by patrila náhrada trov konania žalovanej. Z uvedeného výsledku konania vyplýva, že v konaní bola úspešnejšia žalovaná a preto by jej patrila náhrada trov konania. Žalovanej však žiadne trovy konania nevznikli. Preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.